

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 34/2005 rd

Statsrådets skrivelse med anledning av ett förslag till parlamentets och rådets förordning (förordning om samarbetgruppingar)

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Stora utskottet sände den 16 november 2005 en kompletterande skrivelse 1. SM 09.11.2005 i ärende U 69/2004 rd till förvaltningsutskottet för eventuella åtgärder.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Kari Parkkonen, inrikesministeriet.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av — Finlands Kommunförbund.

Samband med andra handlingar

Utskottet har tidigare lämnat utlåtande FvUU 2/2005 rd i ärendet.

UTREDNINGEN

Förslagens huvudsakliga innehåll

Ärendet gäller förslaget till parlamentets och rådets förordning om en europeisk gruppering för regionalt samarbete. Ordförandelandet Storbritannien har lagt fram ett nytt kompromissförslag. I praktiken är det fråga om ett helt nytt förslag.

Inga större ändringar har gjorts i den första artikeln som handlar om grupperingens karaktär. Artikel 1bis är ny. Enligt den tillämpas det landets nationella lagar där grupperingen har sin hemvist. Denna typ av stat kallas för ledande medlemsstat (Lead Member State). Det ifrågavarande landets lagar tillämpas i alla sådana ärenden som den ifrågavarande förordningen inte föreskriver om eller om saken inte uttryckligen har nämnts i grupperingens avtal eller regler. Den tillämpliga lagstiftningen är den som tillämpas i

motsvarande grupperingar. Enligt bestämmelsen ska den ledande medlemsstaten inrätta en instans med uppgift att övervaka grupperingens verksamhet och förvaltningen av medel.

Ett tillägg har gjorts i artikel 2. Enligt den består grupperingen av medlemmar som enligt nationell lag är behöriga att delta i grupperingen och tillhör en av de kategorier som avses i punkt 1. Dessa kategorier består av medlemsstaten, regionala och lokala myndigheter samt andra offentliga samfund i enlighet med direktivet om offentliga upphandlingar.

Artikel 3 gäller inrättande av en gruppering. Medlemsstaterna ger sitt samtycke till inrättandet av grupperingen utom när myndigheternas eller sammanslutningarnas åtgärder står i strid med den nationella lagstiftningen i enlighet med punkterna b—d i artikel 2 punkt 1. Medlemmar-

na bör meddela om avsikten att inrätta en gruppering till de medlemsstater som saken gäller genom att sända dem en kopia av avtalsutkastet. Medlemsstaterna bör i förväg ge sitt samtycke till inrättandet av grupperingen. Om de inte gör det, bör medlemsstaten inom loppet av två månader lämna ett motiverat svar på varför den inte har gett sitt samtycke till saken. I artiklen finns dessutom en bestämmelse om registreringen av grupperingen.

I artikel 4 stadgas om grupperingens uppgifter. Uppgifterna begränsas till den ekonomiska och sociala kohesionen som definieras av medlemmarna i grupperingen inom ramen av sina egna befogenheter. Till sin omfattning motsvarar bestämmelsen kommissionens ursprungliga förslag. I artikeln tas upp också de frågor i anknytning till utövande av offentlig makt som inte omfattas av förordningen. Till dessa hör åtminstone polisiära och regleringsuppgifter. Också ordalydelsen i artikeln har förnyats medan innehållet har förblivit så gott som oförändrat.

Bestämmelserna i artikel 5 om avtalets innehåll har förtydligats i förhållande till grupperingens regler i artikel 6. I praktiken har artikel 6 förblivit oförändrad. Artikel 7 gäller gruppering-

ens obligatoriska organ och den är innehållsmässigt oförändrad.

I artikel 8 stadgas om budget och ansvar. Som en ny sak i punkt 4 har upptagits en bestämmelse om att medlemsstaten inte har ekonomiskt ansvar över en sådan gruppering som den inte själv är medlem i.

Artikel 9 gäller ikraftträdelse. Utgångspunkten är att förordningen tillämpas fr.o.m. 1.1.2007.

Regeringens ståndpunkt

Finland anser att förslaget har gått i önskvärd riktning ur Finlands synvinkel. Finland kan i princip godkänna utgångspunkten i förslaget. Enligt den förutsätter godkännandet av avtalet medlemsstatens samtycke. Finland anser dock att också det nya förslaget innehåller flera punkter som strider mot grundlagen. Inrättandet av en sådan gruppering som avses i den föreslagna förordningen borde vara genuint valfritt för medlemsstaten. Den föreslagna förordningen får inte tvinga medlemsstaten att vidta lagstiftningsmässiga åtgärder om möjligheten att inrätta en gruppering i enlighet med förslaget inte används.

Dessutom innehåller regeringens ståndpunkt artikelvisa kommentarer med motiveringar.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Ärendet gäller ordförandeland Storbritanniens kompromissförslag om förordningen om att inrätta en europeisk gruppering för regionalt samarbete. Förvaltningsutskottet har under tidigare behandlingsfaser lämnat utlåtande FvUU 2/2005 rd — U 69/2004 rd och FvUU 39/2004 rd — E 114/2004 rd i ärendet. Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande GrUU 26/2005 rd — U 69/2004 rd bedömt det tidigare utkastet till förordningen.

Enligt erhållen utredning har den föreslagna förordningen utvecklats i positiv riktning och de frågor som Finland har lyft fram har också beaktats i det nya förslaget. Men förslaget innehåller fortsättningsvis vissa punkter som kan anses

vara problematiska. De största problemen gäller den lagstiftning som tillämpas på grupperingen samt grupperingens uppgifter som anknyts till frågan om utövande av offentlig makt. I förslaget ingår inte bestämmelser om garantierna för god förvaltning, rätten att använda sitt eget språk med grupperingen eller handlingsoffentligheten. I förslaget ingår inte heller bestämmelser om verkställandet av förordningen.

En stor förändring jämfört med tidigare är att inrättandet av grupperingen förutsätter att de ifrågavarande medlemsstaterna ger sitt samtycke till det. Medlemsstaten har rätt att låta bli att ge sitt samtycke till inrättandet av grupperingen om den anser att grupperingen inte är en-

hetlig med den nationella lagstiftning som gäller för myndigheterna som inrättat grupperingen. Enligt förvaltningsutskottets mening kan man i princip förhålla sig positivt till den föreslagna utgångspunkten. Medlemsstatens roll eller till exempel vad man egentligen avser med hänvisningen till den nationella lagstiftningen förblir ändå oklara. Saken bör ännu förtydligas.

Enligt den föreslagna förordningen bestäms grupperingens uppgifter i ett avtal som grupperingens medlemmar har ingått. Dessutom har man försökt definiera uppgifterna genom en hänvisning till den ekonomiska och sociala kohesionen och samarbetet samt genom en bestämmelse enligt vilken uppgifterna endast består av genomförandet av program för regionalt samarbete som delfinansieras av EU:s strukturfonder och verkställandet av vilken annan ekonomisk och social åtgärd som helst som syftar till gränsregionalt, interstatligt eller interregionalt samarbete. Enligt förvaltningsutskottets mening lämnar grupperingens medlemmars kompetens att ingå avtal och definitionen av grupperingens uppgifter rum för tolkning. Dessutom framgår det inte heller av bestämmelsen eller det övriga materialet som utskottet har haft att tillgå vilka grupperingens uppgifter helt konkret är. Detta gör det

svårare att avgöra hur betydelsefull grupperingen sist och slutligen är eller om grupperingens uppgifter består till exempel av utövande av offentlig makt. Saken har betydelse också med tanke på eventuella genomförandebestämmelser.

Förvaltningsutskottet förhåller sig i princip positivt till strävandena att underlätta och främja gränsöverskridande och interregionalt samarbete. Men i likhet med regeringen anser förvaltningsutskottet att inrättandet av grupperingen borde vara valfritt. Utskottet vill också framhäva att fördelningen av medel inte får förbindas med grupperingens existens. Också skapandet av onödiga strukturer ska undvikas.

Förvaltningsutskottet understryker avslutningsvis att behandlingen av den föreslagna förordningen inte får leda till att genomförandet av de nya strukturfondsprogrammen fördröjs.

Utlåtande

Förvaltningsutskottet anför

att utskottet omfattar regeringens hållning i ärendet med med de ovan anförda synpunkterna.

Helsingfors den 14 december 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Matti Väistö /cent
vordf. Veijo Puhjo /vänst
medl. Nils-Anders Granvik /sv
Lasse Hautala /cent
Rakel Hiltunen /sd
Hannu Hoskonen /cent
Jyrki Kasvi /gröna
Esko Kurvinen /saml

Lauri Kähkönen /sd
Kari Kärkkäinen /kd
Lauri Oinonen /cent
Heli Paasio /sd
Satu Taiveaho /sd
Tapani Tölli /cent
Ahti Vielma /saml
Tuula Väättäinen /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.